

Jaroslav Hnát

Národnost: česká

Datum narození: 6. ledna 1922

Místo narození: Plzeň

Datum úmrtí: 26. srpna 1992

Místo úmrtí: Brno

Sociální zařazení: Narodil se do rodiny technického úředníka Jaroslava Hnáta a Anny Šnebergerové. Společně s mladší sestrou vyrůstal v Plzni. Studovat ale odešel do Brna, kde se také seznámil se svou budoucí ženou Bedříškou Seidenbergerovou, pracovnící Vysokého učení technického. Dohromady je pojila láska ke kinematografii a natočili spolu několik krátkých filmů. Kromě kinematografie byl Hnát také vášnivým fotografem a cestovatelem. Zemřel v Brně ve věku 70 let.

Akademické působení

Po maturitě na reálném gymnáziu absolvoval roční abiturientský kurz na brněnské Vyšší průmyslové škole textilní. Studoval také v Praze na Vysoké škole hospodářských věd a v roce 1950 získal titul inženýr v oboru zahraničního obchodu. Naučil se zde obstojně španělsky, anglicky, francouzsky a samozřejmě rusky.

Od roku 1951 byl členem klubu filmařů při Elektrotechnických závodech Julia Fučíka v Brně. Jeho koníčky, fotografie a film, mu pomohly získat zaměstnání: v roce 1961 uspěl v konkurzním řízení na pozici vedoucího kabinetu názorných pomůcek při rektorátu brněnské univerzity. Právě kvůli této pozici se zapsal ke studiu pedagogiky na brněnské filozofické fakultě. Studium dokončil v roce 1966 a rigorózní řízení poté absolvoval na Komenského univerzitě v Bratislavě. V roce 1969 získal doktorský titul a o rok později také titul kandidáta pedagogických věd na základě práce *Výukový film jako problém vyučovací techniky* (1970).

Jeho akademická činnost byla úzce propojena s kabinetem názorných pomůcek. Pracoval zde se svými kolegy na řadě výukových materiálů pro filozofickou fakultu, přírodovědeckou fakultu i pro kliniky fakultní nemocnice. Jeho akademický postup byl zastaven kvůli nepříznivému politickému hodnocení a jeho žádosti na obnovení habilitačního řízení nebylo vyhověno. V sedmdesátých letech bylo z pracoviště propuštěno několik jeho kolegů; sám Hnát byl již v této době dlouhodobě nemocný. Na postu vedoucího se udržel až do roku 1981, kdy bylo pracoviště zrušeno a Hnát přeložen na pedagogický ústav. Dál se zajímal zejména o využití a přípravu výukových materiálů a publikoval na toto téma několik menších studií. Na fakultě působil až do svého odchodu do důchodu v roce 1986.

Ocenění vědeckou komunitou

Byl členem Československé pedagogické společnosti při ČSAV a členem Společnosti pro vědeckou kinematografii při ČSAV.

Profesní působení a veřejná činnost

Za svůj život vystřídal Jaroslav Hnát několik profesí. Po studiu pracoval několik let v Brně jako textilní technik v obřanské přadlárně. V roce 1945 vstoupil do KSČ a na letních brigádách pracoval jako traktorista v Hanušovicích a v Jeseníku. Čtyři roky pracoval také jako revizní technik v Ústřední radě družstev v Praze.

V KSČ se angažoval v místních závodních organizacích a později také jako kulturní referent ROH. V roce 1954 nastoupil do Výzkumného ústavu vlnářského, v němž působil až do roku 1961, kdy začal pracovat na brněnské filozofické fakultě. Na vlastní žádost v roce 1967 vystoupil ze všech stranických funkcí a v roce 1968 byl v rámci čistky vyloučen z členství v komunistické straně.

Evaluace

Dlouholetý vedoucí kabinetu názorných pomůcek na filozofické fakultě v Brně. Autor mnoha výukových filmů a vášnivý milovník filmů obecně.

Ohlasy

Je nutno konstatovat zcela jednoznačně, že Ing. Jaroslav Hnát, CSc., byl nejen ve svém oboru uznávaným odborníkem, ale také milým spolupracovníkem všech členů katedry pedagogiky FF. Všem, kdož jej po léta znali, zůstal v paměti jako ušlechtilý člověk. \ [Milan Pol](#) a [Marie Řehořková](#)

Prameny a literatura

Archiv Masarykovy univerzity, fond A2 FF, osobní spisy, kart. 29/18, 40/9.

Archiv Masarykovy univerzity, fond A2 FF, habilitace a profesury, kart. 38/10.

Archiv Masarykovy univerzity, fond A1 RMU, osobní spisy, kart. 432/24.

HUBEROVÁ, Vladimíra - KALENDOVSKÁ, Jiřina. *Jaroslav Hnát* [online]. 2014. [cit. 4. srpna 2018]. Dostupné z: <https://encyklopedie.brna.cz/home-mmh/?acc=profil_osobnosti&load=14945>.

POL, Milan - ŘEHOŘKOVÁ, Marie. Vzpomínka na Ing. Jaroslava Hnáta, CSc. *Universitas*, 2002, č. 3, s. 78.